

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Ljubljana
Licejska knjižnica

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 20. januarja 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 8.

Kreditni za male obrtnike.

Pod občutnim pritiskom splošnega pomanjkanja denarja trpi danes celokupna naša produkcija. Ni denarja niti za nakup surovin in za izplačilo mezd, niti za najnujnejše investicije in popravila na obratnih napravah. Splošna in trajna kreditna mizerija ne ovira danes samo našega normalnega gospodarskega razvoja, ker ni sredstev za osnivanje novih tudi najbolj potrebnih obratov, ampak preti uničiti tudi že obstoječa, dobro fundirana podjetja. Osobito pa trpi pod pezo pomanjkanja denarja naše malo obrtništvo, ker je le-temu skoro nemogoče dobiti tudi še tako neznatne kredite. Ni čuda tedaj, da spada vprašanje kreditov uprav danes med najbolj pereča vprašanja našega obrtništva.

O vprašanju organizacije obrtniškega kredita, ki je bilo stalno predmet največje pozornosti naše Trgovske in obrtniške zbornice, se je razpravljalo tudi na zadnji plenarni seji. V svojem izčrpnem referatu o akcijah zbornice na kreditnem polju je zbornični tajnik g. dr. Fran Windischer med drugim omenil, da je opozoril generalnega ravnatelja Narodne banke g. dr. D. Novakovića, o priliki njegovega zadnjega bivanja v Ljubljani na poseben položaj obrtništva, kateremu bi bilo treba na primeren način priti nasproti glede njegovih kreditnih potreb, ki zaslužijo posebno pozornost in obzirnost spričo številnosti tega stanu, njegove gospodarske važnosti za državo in za bodoči razvoj naše domače produkcije. Gospod generalni ravnatelj je zagotovil, da ima umevanje za te potrebe obrtništva, da pa obstoje gotove težave spričo ustroja in naloga Narodne banke.

Akcija za organizacijo obrtniških kreditov je danes uspela toliko, da je Narodna banka v Beogradu sporočila naši Trgovski in obrtniški zbornici, da smejo njene filijale dovoliti tudi malim obrtnikom menično posojilo, katero sme znašati za enega obrtnika največ 5000 Din. Dasi to ni mnogo, vendar je led prebit in zadovoljni moramo biti, ker so to prvi pozitivni rezultati, ki vodijo h končni rešitvi tega vlevažnega vprašanja.

V informacijo naših interesentov prinašamo v naslednjem dobesečni prevod dopisa Narodne banke v Beogradu, ki pravi:

Do osnovanja Saveza obrtnih za drug, ali njemu slične ustanove, kateri bi Banka odredila kredit za eskont obrtniških menic, kakor določa to zakon o Narodni banki, želi banka nuditi malim obrtnikom možnost, da se morejo po izkazani potrebi poslužiti pri Banki meničnega posojila do 5000 Din na menico s tremi podpismi. (Celokupna vsota takih posojil, dovoljena obrtnikom v okrožju filijalke v Ljubljani, ne sme presegati 500.000 Din, v okrožju filijalke v Mariboru pa 300.000 Din.)

Pogoji za podelitev teh posojil so:

1. Obrtnik, ki želi posojilo pri Narodni banki, mora imeti vpisano svojo firmo pri zbornici in more samostojno izvrševati obrt najmanj tri leta.

2. Prosilec posojila se ima obrniti s pismeno prošnjo na Narodno banko (odnosno na oni bančni sedež, v kateremga področju se on nahaja).

V prošnji morajo biti navedeni sledeči podatki:

a) katero obrt izvršuje in od kdaj;
b) navedba in opis premoženjskega stanja;

Občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani.

Včeraj ob 9. uri zvečer se je vršil v veliki dvorani Kazine občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani.

Načelnik gremija g. Fran Stupica je otvoril zbor pozdravom navzočih, med njimi: zastopnika ministristva trgovine in industrije g. dr. Pečketa, obrtnega komisarja g. dr. Kodreča, zastopnikov trgovske in obrtniške zbornice gg.: predsednika Kneza, tajnika Mohoriča, dr. Plessa, dr. Pretnarja in Zagarja, zastopnika zveze gremijev Ivana Jelačina ml. in Zebala, zastopnika pomočniškega zbora gg. Rašica in Predoviča, podpredsednika trg. društva »Merkur« g. Kavčiča in zastopnika gremialne šole g. Gruma.

Za overovatelja zapisnika se izvolila gg. Peter Šterk in Ernest Hieng.

G. načelnik navede nadalje imena vseh, v preteklem letu preminulih članov g.: R. Giontinija, F. Pipana, Šnigoja, Marije Kozinec, Viktorja Korsike, I. Blas, gremialnih pripadnikov A. Guština, I. Mehle, ter dolgoletnega ravnatelja gremialne šole g. Jakoba Dimnika.

V znak sožalja se zborovalci dvignejo raz sedežev.

G. načelnik poroča nadalje o delovanju načelstva in pravi: Z današnjim občnim zborom poteka po čl. 22 gremialnih pravil funkcijska doba dosežanja gremialnega načelstva.

V naši triletni poslovni dobi je imelo načelstvo 42 sej in 23 posvetovanj, da zavzame stališče napram perečim gospodarskim vprašanjem v zaščito interesov našega gospodarstva.

Ugotoviti moram, da je znaten del naših predlogov našel uvaževanje na merodajnih in odločilnih mestih, vendar je ostalo mnogo važnih vprašanj še nerešenih in bo stvar bodočega odbora, da nadaljuje pričeto delo, da se tudi ta odprta vprašanja rešijo v splošen prid in zadovoljstvo.

Podrobna poslovna poročila so bila objavljena ter bo k točki 3 dnevnega reda podano tudi poročilo o delovanju v letu 1924.

Gremialno načelstvo je posvečalo svojo pažnjo vsem važnejšim akcijam našega narodnega gospodarstva, ter je s svoje strani stremelo za tem, da se pri vseh teh odločitvah upoštevajo tudi naši splošni trgovski interesi, kakor tudi specijelno interesi gospo-

c) zakaj potrebuje posojilo in koliko; in

č) imena in natančnejši naslov onih, ki bodo menico podpisali.

Prosilec posojila mora oddati prošnjo svojemu esnafu, odnosno udruženju, zadrugi ali korporaciji. Esnafi (udruženja, zadruge, korporacije) bodo poslali te prošnje bančnemu sedežu, v katerem področju se nahaja prosilec, z izjavo o tem, ali je prosilec odobriti posojilo ali ne.

Te izjave so za Narodno banko neobvezne in so samo informativnega značaja.

3. Na bančnem sedežu se bodo prošnje ocenile, ali se naj po vrsti poslovanja in izkazani potrebi izda posojilo ali ne. Ako je mnenja, da bi se z ozirom na poslovanje moglo dati posojilo, tedaj bo bančni sedež, za primer, da mu prosilec ni znan, zahteval še dve informaciji. Na podlagi zbornične izjave, informacij in osebnega znanja, bo eskontna sekcija sklepala, ali se sme posojilo dati ali ne. Sklep sekcije o tem, da se posojilo more dati, mora biti soglasen.

4. O storjenem sklepu obvešča ban-

carskega napredka in razvoja mesta Ljubljane.

Citanje zapisnika o zadnjem občnem zboru se je na predlog g. Kostevca opustilo.

Poročilo o delovanju gremija se je natisnilo in vročilo vsem navzočim članom. K poročilu je dodal gremialni tajnik g. Šmuc nekatera pojasnila, tako glede automatične telefonske centrale in glede delovnega časa, nakar je sledilo poročilo o računskem zaključku, ki izkazuje na dohodkih 334.810.46 D, na stroških pa 329.908 dinarjev in 46 p.

Na predlog preglednika računov g. Kolmana, se je dal odboru absoluturij.

Tajnik g. Šmuc prečita nato proračun za leto 1925, ki znaša 271.240 dinarjev stroškov in 156.320 Din dohodkov, primanjkljaj v znesku 114.920 dinarjev se bo kril z dokladami.

Glavni del stroškov odpade na vzdrževanje trgovske gremialne nadaljevalne šole v znesku 99.260 Din, ter na upravne stroške v znesku 106.500 Din.

Proračun je bil soglasno sprejet.

Na predlog načelstva se je soglasno sklenilo, da se naj spremenijo gremialna pravila in sicer: določilom § 2, ki govori o članstvu gremija, se naj doda »ki izvršuje trgovsko obrt ali kako trgovsko sorodno stroko.« Isto se naj doda tudi § 3. — § 14, ki govori o gremialnih inkorporacijskih pristojbinah, se naj spremeni tako, da morajo to pristojbino plačati tudi oni, ki otvorijo v Ljubljani svojo podružnico. Določila § 17 se naj spremenijo v tem smislu, da je za sklepčnost občnega zbora zadostna prisotnost 10 odst. članstva.

Na predlog g. Severja se je sklenilo, da se naj doda gremialnim pravilom tudi določilo, da se člani, ki se ne bi neopravičeno udeležili občnega zbora, kaznujejo s primerno globo.

Nato se oglasi k besedi načelnik Zveze trgovskih gremijev g. Ivan Jelačin ml., ki v izčrpnem govoru utemeljuje potrebo otvoritve popolne borze v Ljubljani. Orisal je cel historijat tega vprašanja, ter pozval navzoče naj bi povsod ponavljali zahtevo po ustanovitvi valutne borze. Predlaga naj bi Gremij poslal resolucijo, enako kakor jo je že poslala zbornica, na vsa merodajna mesta,

čni sedež prosilca posojila neposredno. Ako se mu odobri posojilo, zahteva, da predloži prosilec menice z eskontno listo. Menice ne smejo biti izstavljene na daljši rok od 92 dni in morajo imeti najmanj tri podpise.

5. Prosilec posojila sme biti podpisani na menici poljubno, t. j. ali kot akceptant ali kot izstavitelj ali pa kot predlagatelj.

6. Ostali podpisi smejo biti tudi od privatnih oseb.

7. Te menice se bodo izplačale v najmanj 5 enakih, trimečnih obrokih, to je vsake tri mesece po 20% (dvajset od sto) od prvotne vsote posojila.

8. Prej nego obrtnik ne izplača celokupnega dolga pri banki, se mu ne sme odobriti novega kredita.

9. Posamezni obrtnik sme biti pri teh menicah posredno obvezan največ do 10.000 Din, to je, sme biti na menicah do te vsote žirant.

10. Bančni sedež bo poslal obrtni zbornici v katere okolišju se nahaja mesto, kjer je sedež, seznam vseh večjih mest v teritoriju sedeža.

predvsem na finančnega ministra Stojadinovića, od katerega je v prvi vrsti odvisna rešitev tega vprašanja. V svojem nadaljnjem govoru je povdarjal potrebo po znižanju obrestne mere. Upa, da bo imela inicijativa Narodne banke v tem oziru pozitivne uspehe. Naj bi vsi denarni zavodi, posebno Društvo bančnih zavodov delalo na tem, da se obrestna mera res zniža. — Nadalje je g. Ivan Jelačin ml., omenjajoč veliko število konkurzov in insolvent, ki jasno kažejo, da so davčna bremena pretežka, pozival navzoče k solidarnosti, ki nas edina more rešiti iz težkega gospodarskega položaja.

Z ozirom na to, da ni dobila Slovenija že 8 mesecev niti najmanjšega kvantuma soli, je predlagal, da se pošlje resolucijo na merodajna mesta z zahtevo, da se preskrbljuje Slovenija redno s soljo, tako morskno, kakor tudi kreško, romunsko in avstrijsko.

Tudi je g. Jelačin predlagal, da se sprejme resolucija glede prodaje denaturiranega špirta, ki naj bi se smel prodajati tako, kakor je bilo to doslej po starih predpisih mogoče.

Predlogi g. Jelačina so bili z odobravanjem sprejeti.

Sledile so nato volitve načelstva. Izvoljeni so bili: za načelnika g. Fran Stupica, za podnačelnika pa gg. A. Skaberne in Gregorc.

Novoizvoljeni načelnik g. Stupica se zahvali za izvolitev z besedami:

Velecenjeni zborovalci! Poverili ste mi ponovno častno nalogo gremialnega načelnika, zahvaljujem se vam pri tej priliki iskreno za izraze zaupanja, ki ste mi jih dokazali s ponovno izvolitvijo ter vam obljubljam, da ostanem objektivni in da bom z vso vnemo kakor doslej, stavljal svoje skromne moči v službo naše stanovske organizacije in njenega strokovnega dela ter v zaščito naših gospodarskih interesov.

Letošnje leto je pričelo v znaku močnega jačenja našega dinarja in kakor pozdravljamo iskreno ta razveseliv pojav krepitve našega gospodarstva, se globoko zavedamo, da nastaja za naše trgovstvo težka prehodna doba, da se prilagodimo novemu položaju in usmerimo za nadaljnje delo.

Gremij čakajo v letošnjem letu na vseh poljih važni dogodki, rekel bi dogodki odločilne važnosti za naš bodoči razvoj, katerim moramo zato posvetiti kot stanovska organizacija polno pažnjo, da dobimo v vseh naših institucijah in zastopstvih odločilne branitelje našega gospodarskega napredka in dela.

Apeliram na Vašo podporo in sodelovanje ter na Vaš složen in solidaren nastop, da dosežemo popolnen uspeh.

Za odbornike so bili nato izvoljeni gg. Novak (Perdan), Simončič, Kavčič, Ambrožič, A. Volk, Bolaffio, Hieng, Pielick, Kanc, Derenda, Železnikar in Čadež, za namestnike pa: gg. Gajšek, Breznik, Turk Vilko, Fabiani in Ravhekar. Za preglednika računov sta bila izvoljena gg. Kolman in Meden, v šolski odbor gg.: Stupica, Šterk, Skaberne, Hieng, Medic, Kavčič; za delegate Zveze: gg. Stupica, Šterk, Gregorc Ivan, Jelačin ml., Kavčič, Ambrožič, Volk, Verovšek, Hieng in Šarabon, za njih namestnike pa: gg. Simončič, Pielick, Kanc, Derenda, Bahovec, Čadež, Bolaffio, Novaković, Skaberne in Soklič.

Na predlog g. Urana se je sklenilo, da naslovi gremij na magistrat vlogo

z zahtevo, da mestni magistrat opusti sedanji način pobiranja smeti in vpele moderne ljudski higijeni ustrezajoči način pobiranja s posebnimi zaboji, ki preprečijo vsako zaprašeno tle.

Končno se je na predlog g. Zebala sklenilo, da se pretežni večini gremijalnih članov prihrani vlaganje individualnih prošelj za podaljšanje roka za vlaganje dohodninskih napovedi za leto 1925, ki poteče že koncem tega meseca, da se naj gremij

obrne na finančno upravo s prošnjo, da se rok za vlaganje napovedi generalno podaljša do konca februarja t. l. Večina trgovcev ne bo mogla namreč do konca t. m. vložiti napovedi, ker se ni sestavila končnih bilanc in tudi ni dobila raznih kontnih izvlečkov od denarnih zavodov o aktivnih in pasivnih obrestih itd.

Ker ni bilo nobenega drugega predloga, se je načelnik g. Stupica zahvalil navzočim, ter zaključil občni zbor ob 11. uri.

Anketa o krizi lesne trgovine in industrije.

(Konec.)

Delegat Mijatović iz Sarajeva je opisoval obupne razmere v šumskem gospodarstvu v Bosni, posebno pri podjetjih, kjer je bila železnica v stanju kriti komaj 50% zahtevanih vagonov in nekaterim manjšim podjetjem tekom dveh let ni dostavila niti enega vagona. Podjetja so morala vsled tega restringirati produkcijo pod polovico in odpustiti mnogo delavcev.

Tajnik M. Bauer iz Zagreba opozarja, da rabi kakor je iz izvozne statistike naših šumskih proizvodov razvidno, naša lesna industrija in trgovina, katere celokupne delniške in rezervne glavnice znašajo okroglo 1 milijardo dinarjev, najmanj še tri milijarde dinarjev bančnega kredita, za katerega morajo plačevati visoke obresti. Od poldruge milijarde kreditov, ki jih je dala Narodna banka privatnim podjetjem, pa participira celokupna lesna industrija in trgovina komaj s 50 milijoni dinarjev. Ta znesek ni v nikakem razmerju z važnostjo lesne industrije in trgovine, ker bi moral znašati najmanj 300 milijonov dinarjev.

Zbornični tajnik I. Mohorič iz Ljubljane je izrazil predvsem v imenu zbornice zahvalo inženjerju Marinoviču, da so vsi predlogi zbornice že načeloma sprejeti v referat ter se je tako naši najvažnejši želji ugodilo v predlogih ministrstva. Opozarja nadalje na nedostatke, ki so se dogajali tekom jesenske izvozne kampanje, ko lesna industrija po cele tedne ni dobila niti enega vagona na razpolago in poudarja nujno potrebo popravljanja odprtih vagonov. Poudarja, da je bila južna železnica že pred poldrugim letom prevzeta v državno upravo, vendar se jo v tarifnem oziru še vedno smatra kot privatno železnico ter se tarife preko njenih prog še nadalje lomljeno računajo. Pripominja, da vzbujajo veliko nezadovoljstvo dejstvo, da se rešenje ministra saobračaja dr. Popoviča glede 30% znižanja tarife za izvoz lesa še vedno ni izvedlo. Ako bi se vsaj v teh dveh točkah ugodilo našim pravičnim zahtevam, bi se situacija v tarifnem oziru mnogo zboljšala.

Nadaljne debate so se udeležili prof. Djoka Jovanović, predsednik šumarskega združenja, Vaso Vasiljevič iz Gruža, Pavlovič iz Sušaka, Doždić iz Belišča in zastopnik tovarne Našice.

Načelnik Savić je v svojem temperamentnem govoru obsodil nelojalno zadržanje nekaterih šumskih industrij, ki se nahajajo v tujih rokah in ki še vedno favorizirajo tuje nameščence ter se do danes niti v tem oziru niso nacionalizirale. Načelnik dr. Todorović je nato analiziral različne možnosti inozemskega kredita in vprašanje državnega jamstva za privatne industrijske kredite. S tem je bila splošna debata zaključena ter so se delegati podelili v štiri sekcije in sicer v splošno sekcijo za vprašanja eksploatacije državnih domen, davčna vprašanja in socialnopolitična vprašanja, dalje v sekcijo za carinsko-politična vprašanja, v sekcijo za kreditna vprašanja in konečno v sekcijo za prometno-tarifna vprašanja. Interesenti iz Slovenije so bili zastopani po delegatih v vseh sekcijah. Sekcije so razpravljale v ponedeljek popoldne in zvečer ter celo dopoldne v torek obširno o splošnih vprašanjih kakor tudi o specijelnih in krajevnih zahtevah posameznih pokrajin ter je bila nato sprejeta obširna resolucija na plenarni seji v torek popoldne.

Prvi del resolucije se nanaša na kreditne potrebe naše gozdne industrije, glede katerih zahteva, da se jih mora zagotoviti po sposobnosti in kapaciteti posameznih obratov. Ker gre 70% naše produkcije mehkega lesa ter 90% trdega lesa v inozemstvo, je treba poleg dinarskih kreditov osigurati tudi eskomptni kredit v inozemskih valutah. Ker traja eksploatacija in predelava lesa najmanj poldruge leto, je treba, da se deluje na valutno stabilnost, ki je podlaga zdrave kalkulacije.

Šumarska industrija pozdravlja jačanje dinarja, vendar opozarja, da je treba, da se jačanje vrši sistematično brez velikih skokov in padov, ki vnašajo v obratovanje nesigurnost, povzročajo odpuščenje delavcev in zmanjšujejo državne dohodke na davkih in tarifah. Zato se predlaga, da se skliče posebna anketa, ki naj bi se bavila z vprašanjem stabilizacije dinarskega tečaja. Glede inozemskih kreditov pa se po dosedanjih skušnjah mora ločiti med velikimi in malimi podjetji, ker so zadnja povečini domača in narodna. Velika podjetja uživajo po svojih starih zvezah kredit v inozemstvu, medtem ko so mala podjetja prepuščena sama sebi. Poleg tega nudijo velika podjetja vsled svojih dolgoletnih zvez garancijo velikim bank, ki se jih vsak moment lahko uporabi kot podlago za inozemski kredit, dočim manjša industrijska podjetja takih prednosti nimajo ter je zato treba, da se stvori taka podlaga z državno garancijo.

V resoluciji prometne sekcije, ki je zelo obširna, se predvsem zahteva, da se čimpreje uredi odnos države napram vicinarnim in privatnim železnicam, da bi se z nelomljenim računanjem tarif olajšalo transport šumskih proizvodov. Poleg tega se zahteva deklasifikacija hlodov iz tarife B na C, kakor je bilo pred vojno, ter za lesno oglje iz tarife B v specialno tarifo. Poleg tega se je zahtevalo, da se nabavije specialni vagoni za tovorjenje lesnega oglja ter da se tarifa pri teh transportih računa za faktično in ne za nakladalno težo. Dalje je bila zahtevana deklasifikacija materiala, ki služi za embalažo, na tarifo C ter tarifna zaščita tanina v notranjem prometu napram inozemskim strojilnim ekstraktom. Predlagalo se je nadalje znižanje najemnine za skladišča na Sušaku, ker so skladišča na Reki za 50% cenejša, ukinjenje ležarine za blago, ki se nahaja na železniških prostorih, kadar železnica ni v stanju dostaviti vagonov, dalje znižanje najemnine za ležišča ob železniški postaji. Nadaljne točke resolucije se nanašajo na zahtevo, da se za nujne transporte za utovor na ladje daje prednost pri dostavljanju vagonov, da se na postajah, ki tovorijo nad tisoč vagonov letno, zgradijo vagonске tehtnice ter da se popravljanju vozne-garke parka posebno ob železnicah posveti posebna pažnja.

Končno zahteva resolucija uvedbo sistema štacijskih eksportnih tarif za vse šumske proizvode za najmanj 30% znižanjem in z upeštevaniem potrebe reekspedicij, uvedbo znižanih tarif za domače luke, uvedbo znižane tarife za prevoz drv v Banat in Beograd ter za uvedbo kreditiranja vozarine.

V carinskopolitični resoluciji se predlaga, da se pri pogodbah s sev. državami ohrani zaščitno carino ter skuša doseči za naše lesne izdelke na jugu carinske ugodnosti. V splošni sekciji pa se je sprejela resolucija

zahtevo, da se zagotovi pravico eksploatacije državnih gozdov domačim potom dolgotrajnih pogodb ter da se čimpreje pristopi izenačenju davkov in reviziji dajatev za socialno poravnavo.

Izjava zastopnika prometnega ministrstva, da bo najpozneje tekom enega meseca uveljavljena eksportna tarifa za les, je napravila zelo dober vtis. Ob zaključku je generalni direktor šum izjavil, da se bodo vsi predlogi, ki so bili podani pismeno od posameznih korporacij, odnosno ustmeno tekom debate, predložili posebni interministerijski komisiji, ki bo sestavljena iz zastopnikov prometnega, trgovinskega in finančnega ministrstva ter ministrstva šum in rud, da takoj ukrene vsak v svojem delokrogu potrebne korake, da se željam in predlogom ugoti, odnosno v kolikor pa to ni mogoče, da pripravi vse potrebno gradivo, da se vprašanja čim preje rešijo.

Pogoji odškodninskih zahtev.

(Iz trgovinskodne prakse.)

Toženka je postavila vtoževani terjatvi v pobot svojo nasprotno, veliko večjo terjatev iz naslova odškodnine, utemeljujoč ta svoj prigovor tako-le: Tožnik ji je v juliju 1919 kot pooblaščenec lastnika prodal neko tovarno, ki je bila last avstrijskega državljana, in radi tega pod sekvestrom. Še preden pa je bila odobrena ta pogodba, ki se je takoj predložila v odobritev sekvestracijskemu oblastvu, je tožnik na podstavi istega pooblastila prodal tovarno drugim, neki družbi. S tem postopanjem ji je napravil tožnik veliko škodo. Povzročil je zmedo v odločitvah upravnega sekvestracijskega oblastva, radi česar je nastal dvom, čigava last postane tovarna. Toženka je radi tega zamudila že ugodne prilike in ugodni čas za nameravano povečanje tovarne in ni mogla vzdati novih gonilnih strojev in stiskalnic, ki jih je bila nabavila, a so ležali neizrabljeni. Če bi tožnik ne bil s svojim ravnanjem povzročil tega stanja, bi bila toženka do koncem l. 1920 vso tovarno preuredila, povečala in adaptirala, izrabila bi bila konjunkturo in zaslužila najmanj desetkrat toliko, kolikor tožnik od nje zahteva s tožbo. Tudi ji je tožnik povzročil s svojim postopanjem velikanske stroške za intervencijo v Beogradu, da je mogla zadnji hip preprečiti potrditev druge pogodbe. Tudi ni pripustil, da bi bila toženka nastopila posest tovarne.

Tožitelj je ugovarjal, da je bila druga pogodba, sklenjena v januarju l. 1920, sklenjena samo za primer, da bi se prva pogodba, sklenjena s toženko, ne bila potrdila po pristojnih sekvestracijskih oblastvih. Posesti oz. obrata prodane tovarne, ki se je dotlej obratovala na račun neke tuje tvrdke X., pa toženki sploh ni smel izročiti, ker mu je sekvestracijsko oblastvo to izrečno prepovedalo. Tovarne torej ni mogel prej izročiti, dokler ni bila pogodba odobrena ali pa sekvester razveljavljen. Slednje se je zgodilo v aprilu l. 1921, tedaj pa je obratovanje prevzela toženka. Po drugem kupcu se je bil ozrl šele, ko je videl, da se pogodba s toženko ne odobri, ampak da se ji delajo razne težave; toda tudi tedaj je lojalno in previdno sklenil drugo pogodbo z znanim pogojem, ki je bil tudi toženki dobro znan.

Pravdno sodišče toženkinemu prigovoru ni ugodilo. Ugotovilo je, da je tožitelj res tovarno naprej prodal z izrečnim dostavkom, da se ta pogodba sklene le za primer, da bi sekvestracijsko oblastvo pogodbe s toženko ne odobrilo. Iz tega pa sledi, da toženkino postopanje ni povzročilo kake zmede pri sekvestracijskem oblastvu, ker je ostala njegova odločitev glede odobritve prve pogodbe še vedno popolnoma prosta. Tudi je dognano, da je po izrečnih ukazih sekvestracijskega oblastva smel tožitelj prodati podjetje edino na račun tvrdke X., in ne na toženkin račun. Potemtakem toženka sploh ni mogla prevzeti kupljene tovarne, dokler ni

bil sekvester razveljavljen, torej tudi ne adaptirati niti vstaviti novih strojev in stiskalnic. Škode torej toženki ni povzročil tožitelj.

Prizivno sodišče je toženkin priziv zavrnilo. V soglasju s prvim sodiščem je bilo tudi prizivno sodišče mnenja, da druga pogodba sama po sebi toženki ni povzročila nobene škode, kajti ta pogodba sekvestracijskemu oblastvu ni zabranila, da postopa na podstavi upravnih predpisov, veljavnih za sekvestracije, in da po prostem preudarku odobri eno ali drugo pogodbo ali pa nobene. Druga pogodba sama po sebi torej ni mogla niti preprečiti, niti zavlačevati rešitve odobrenja toženkinne pogodbe. Druga protipogodbena ali protizakonitega dejanja, ki bi utegnili tvoriti tožnikovo krivdo, pa toženka niti ne navaja.

Tudi revizijsko sodišče je toženkino revizijo zavrnilo. Gre za odškodninsko, pobotoma uveljavljeno terjatev. Pogoj sleherni odškodninski zahtevi pa je poleg nastale škode ter vzročne zveze med nastalo škodo ter kakim dejanjem ali kako opustitvijo onega, ki je baje oškodoval, po § 1295 obč. drž. zak. tudi krivda. Prav v tem smislu izreka prizivna sodba v razlogih, da toženka ne navaja nikakega protipogodbena ali protizakonitega dejanja, ki bi utegnili tvoriti tožiteljevo krivdo. Revizija prezira, da polaga prizivna sodba svoj poudarek na krivdo. Vse, kar tudi še revizija očita tožitelju, in sicer: sklep nove, druge pogodbe za primer, da prejšnja pogodba s toženko ne bi bila odobrena, zmede v odločitvah oblastva, toženkina zamuda ugodne prilike za povečanje tovarne in neizrabljeno postajanje dragih strojev, toženkini stroški za intervencije v Beogradu, — vse to lahko, da je res in lahko, da je toženki povzročilo škodo. Bistvenega pogoja odškodninskega zahtevka, krivde, se pa te okolnosti ne tičejo. Prav je torej bilo, da niso bili dopušteni dokazi, ki so bili o teh okolnostih ponudeni, ter prizivna sodba povsem ustrezni zakonu.

R. St.

Trgovina.

Likvidacija centraliziranja nemške zunanje trgovine. — Nemška vlada postopoma ukinja centrale za zunanjo trgovino. Pred kratkim je ukinita centralne poslovalnice, med drugim za nemške livarne, za glasbila, za lesno industrijo, za gorilno olje, za bencin in benzol, za steklo in naravno kamenje.

Podpora za udeležbo naše države na razstavi v Lyonu. Minister trgovine in industrije je sklenil, da se iz budžeta ministrstva določi v svrhu podpore za sodelovanje naših gospodarskih krogov pri veliki mednarodni razstavi uzorcev v Lyonu, ki se otvarja marca t. l. iznos 120 tisoč Din.

Dunajska produktna borza je pričela dne 10. t. m. priobčevati cene namesto v kronah v šilingih. Cene v šilingih veljajo za 100 kg (doslej za 1 kg).

Indeksna številka v Nemčiji. — Indeksna številka za veletrgovino se je v prvih osmih dneh t. m. zvišala od 134.4 na 136.4 točk, to je za 1.6%. V isti dobi se je indeksna številka za preživljanje povišala za 0.7% na 123.8 točk.

Borzno poslovanje ob sobotah. — Borze na Dunaju in v Pragi bodo v bodoče poslovale tudi ob sobotah.

Številno trgovskih slučajev v Angliji. — V Angliji je bilo priglašeni trgovskih slučajev l. 1920: 2286, l. 1921: 5664, leta 1922: 7636, l. 1923: 8146 in l. 1924: 7984.

Zvišanje indeksa za veletrgovino v Rumuniji. — Indeksna številka za veletrgovino v Rumuniji se je v decembru l. 1924. zvišala od 4132 na 4285.

Industrija.

Hiperprodukcija špirta v naši državi. — Tovarne špirta so se pred kratkim posvetovale a težavah svoje stroke in

sklenile odposlati ministrstvu trgovine in industrije posebno spomenico, v kateri prosijo, da se prepreči nadaljno otvarjanje tovarn špirta v prečanskih pokrajinah, da se znižajo cene za gorljiv špirit in za špirit, ki se porablja za kislino in da se v izdatnejši meri pospešuje izvoz. Za utemeljitev teh zahtev navaja spomenica, da imamo 8 industrijskih in 56 poljedelskih tovarn, ki morejo na leto izdelati 4050 vagonov špirta, dočim ga rabimo doma le 700 vagonov. Otvoritev novih tovarn naj bi se dovoljevala z omenjenim kontingentom proizvodnje le v Srbiji, kjer še ni špiritovih tovarn. Spirit se porablja za gorivo in za proizvodnjo kisline ali likerjev, konjaka, parfemov in drugih luksuznih produktov, važna pa je produkcija špirta tudi zaradi patoka, ki se porablja za živalsko krmiljenje. Zaradi porabljanja patoka je važno, da so tovarne razdeljene po delih naše kraljevine. Za kompenzacijo znižanja cen za gorljivi špirit in špirit, ki se porablja za kislino, naj bi se zvišala cena špirta, ki se porablja za industrijske namene, odnosno za izdelovanje luksuznih predmetov. Kar se tiče pospeševanja izvoza, navaja spomenica, da inozemske tovarne pospešujejo izvoz, če tudi z izgubo, ker pokrivajo izgubo radi patoka z donosom drugih monopolov. Vlada naj pospešuje tudi naš izvoz in omogoči tovarnam, da si osvoji svoja prejšnja inozemska tržišča, katera obvladujejo sedaj Nemci in Holanci.

Denarstvo.

Uvedba zlate valute v Franciji. Francoska vlada namerava predložiti parlamentu načrt, koji pomenja vrnitev k zlatemu franku. Paritet bi se moral ustanoviti z 10 tisoč franki za 1 kg zlata, kar odgovarja paritetu v iznosu 16 in pol frankov za en dolar.

Koliko menic se protestira v Beogradu? V prvi polovici meseca januarja se je pri trgovinskem sodišču v Beogradu protestiralo 441 menic.

Carina.

Proti carinski kontroli v trgovinah. Dne 16. t. m. se je vršila v zagrebški Trgovski in obrtniški zbornici anketa radi nepoštenih pritožb carinarnice proti zagrebškim trgovcem zbog pogrešenega deklariranja blaga. Po izerpni razpravi se je sklenilo, da se prosi Generalna direkcija carin, da: 1. naroči carinarnicam, da bi se samo v izjemnih slučajih in vsled neanonimnih prijav podvezalo naknadno pregledovanja robe; potem ko je roba že izvožena iz skladišča v prostore carinarnice po čl. 66. carinskega zakona; 2. da odredi, da je za to pooblaščen samo upravnik carinarnice ali njegov delegat in v nobenem primeru druge oblasti; 3. da se za primer negativnega rezultata povrnejo stroški vsem, pri katerih se povzemajo take naknadne revizije izven carinarnice; 4. da prepove prekopavanje skladišč in obratov trgovcev s strani carinskih organov, ker ni to dovoljeno niti v smislu zakona. Naravno, da se s tem ne jemlje v zaščito tihotapcev, a se s pravico zahteva tudi to, da dokaze o tihotapstvu morajo predložiti carinski organi in uradi. — V interesu solidne trgovine je, da se carinjenje vrši korektno in da se odstranijo razlogi postopanju, ki povzročajo izgledu in interesu trgovcev težke škode.

Izvoz in uvoz.

Angleški uvoz in izvoz v decembru 1. 1924. Uradna statistika pravi, da je Anglija uvozila v mesecu decembru za 131.609.568 šterlingov blaga. To je za 22.444.656 šterlingov več kot v decembru 1923. leta. Izvozila je za 69.307.866 šterlingov; torej za 5.192.633 šterlingov več kot v decembru 1923. leta.

Promet.

Poštno pošiljke v Španijo in izvorna izpričevala. — Predpisi o carinjenju poštnih pošiljk v Španiji, ki so dovoljevali ugodnostno carinjenje poštnih paketov brez izvornega izpričevala, so stopili koncem leta 1924 iz veljave. Poštnim pošiljkam v Španijo se morajo torej, ako ne vsebujejo vzorcev brez vrednosti, od 1. januarja t. l. dalje prilagati tudi izvorna izpričevala.

Javne telefonske govornice v Beogradu. Ministrstvo poš v Beogradu namerava postaviti na raznih mestih pre-

stolice pet javnih telefonskih govornic in je v to svrhu zahtevalo tudi potrebni kredit. Na ta način bi se omogočilo hitrejše razvijanje interurbanske telefonske službe in telefonskih razgovorov, s čimer bi se v veliki meri tudi ustreglo tujcem in samim meščanom, ker ne bi morali, ako potrebujejo telefon na ulici, se zatekati v prenapolnjeno telefonsko centralo.

Promet v sušaškem pristanišču leta 1924. Dne 24. februarja lani je bil Sušak evakuiran. Promet parnikov nerednih linij je bil v letu 1924: 193 z 157.942 tonami, parnikov rednih linij pa 1469 z 184.006 tonami, jadrnic 519 z 21.693 tonami. Skupni promet je lani znašal 12.017 vagonov raznega blaga, 1028 va-

TA ZNAK

jamči za kakovost in radi tega hitro razprodajo v Vaši trgovini! Ne zamudite izpopolniti Vaše zaloge »ZLATOROG« mila točno in pravočasno!

Razno.

Anketa glede odpiranja in zapiranja obratov. V ministrstvu za socialno politiko v Beogradu se je vršila te dni ožja konferenca, ki bi imela sklepati o tem, ali naj nova uredba o zapiranju in odpiranju trgovin stopi v veljavo izza 18. t. m., kakor je to predvideno, ali ne. Konferenci so prisostvovali zastopniki: Trgovske, industrijske in obrtniške zbornice, kakor celavske zbornice in ministrstva trgovine in industrije. Zastopniki delodajalcev, ki so tudi bili prisotni, so zahtevali, da se uveljavljenje te naredbe odloži še za tri mesece, medtem, ko so delojemalci nasprotno zahtevali, da zadobi popolno moč že od 18. t. m. Na izjavo dr. Olića, zastopnika ministrstva trgovine in industrije, da ta konferenca nima kompetence, da bi mogla odložiti uveljavljenje predmetne uredbe, se je sprejel predlog, da stopi v veljavo 18. t. m., a da se v teku sledečih treh mesecev od dneva, ko stopi v veljavo, izvršijo gotove izpremembe glede nekaterih nedostatkov, ki se bodo v dotičnem času pokazali.

Razstava mlečnih izdelkov v Milanu. Na mednarodnem vzorčnem velesajmu v Milanu, ki se bo vršil od 12. do 27. aprila t. l., bo posebno urejeno odelenje za razstavo mlečnih izdelkov. Tudi na lanskoletnem velesajmu se je vršila razstava mlečnih izdelkov, katere so se udeležile skoro vse evropske in južno-ameriške države. Ker ni bila lansko leto na omenjeni razstavi zastopana naša mlekarska industrija, poziva naš generalni konzulat v Milanu, da bi se naši industrialci udeležili razstave v čim večjem številu.

Francoska finančna politika. Na predpolsanski seji je zbornica odobrila ustanovitev urada za dajateve naravi, ki prihajajo iz Nemčije po določbah mirovne pogodbe. Tekom razprave o načrtu je izjavil ministrski predsednik Herriot, da je vlada proti vsaki inflaciji. Francija bo morala to leto, tako je nadaljeval Herriot, prestati več gospodarskih težkoč; toda naj bodo posledice našega sklepa kakršnesibodi, za nobeno ceno nočemo denarne inflacije. Naj se zgodi karkoli, od sedaj naprej se ne bo tiskal niti en bankovec odveč. Storili bomo vse potrebno, da ukinemo politiko posojil in inflacije. Zbornica je te Herriotove izjave sprejela z velikim navdušenjem.

Odbor za kodificiranje mednarodnega prava. Glavni tajnik Društva narodov sporoča, da je odbor 16 članov, ki jih je izbral svet Društva narodov 12. decembra preteklega leta v Rimu, v svrhu preučevanja postopne kodifikacije mednarodnega prava, sprejel imenovanje. Člani odbora so večinoma profesorji prava na evropskih in ameriških univerzah. Kasneje jim bo pridružen tudi en izvedenec za muslimansko pravo. Odbor bo najprej sestavil provizoričen seznam snovi mednarodnega prava, ki se mora radi svoje aktualnosti čimprej kodificirati na podlagi mednarodnega sporazuma. Ta seznam se predloži pravočasno

gonov vina, 4674 vagonov lesa, torej skupno 17.719 vagonov. Promet potnikov v sušaškem pristanišču je izkazan sledeče: I. razred 17.693, II. razred 6492, III. razred 70.324, skupno 94.439 potnikov. Največji potniški promet je bil v mesecih: julij, avgust, september.

Enoten tarif za železniški promet. Internacionalna železniška konferenca, ki se je sestala v Krakovu, je določila enoten pravilnik za promet s Poljsko, Češkoslovaško, Jugoslavijo, Avstrijo, Ogrsko, Svico in Italijo. Pravilnik stopi v veljavo s 1. marcem tekočega leta. Nadalje je konferenca odobrila, da se komisija za blagovni promet sestane dne 27. januarja v Monakovem, da izdela tozadefniti pravilnik.

vladam vseh držav, brez ozira na to, če so slednje članice Društva narodov.

Bogastvo Zedinjenih držav koncem decembra 1922. Cenilni urad ceni bogastvo Zedinjenih držav koncem decembra 1. 1922 na 300.308.862.000 dolarjev. Potemtakem se je premoženje Zedinjenih držav od leta 1912 pomnožilo za 72.2 odstotkov. Ta cenitev se oslanja na točno statistiko ameriškega premoženja, ki je po svoji višini razdeljeno na kategorije.

Avstrijska razstava v Londonu. Angleški urad za zunanjo trgovino je podvzel na iniciativo avstrijskih in britanskih trgovskih krogov vse korake za ponovitev avstrijske razstave v Londonu in je obenem razposlal prospekte in prijavnice. Interes pri avstrijski eksportni industriji je zelo velik.

Brezposelnost v raznih državah. Koncem leta 1924 je bilo število brezposelnih v posameznih državah sledeče: V Rusiji 1.300.000, v Veliki Britaniji 1 milijon 158.000, v Nemčiji 436.450, v Poljski 155.245, v Italiji 134.719, v Avstriji 130.000, v Češkoslovaški 73.006, v Holandiji 65.740, v Avstraliji 32.708, na Danskem 27.518, na Madžarskem 26.020, na Norveškem 20.050, v Belgiji 18.444, na Švedskem 17.344, v Franciji 11.863, v Kanadi 10.540, v Švicarski 9451, na Finskem 1803. Brezposelnost je napram isti periodi v letu 1923 nekoliko nazadela. Od vseh mogočih držav se publicirajo statistike, samo za Jugoslavijo ne publicirajo mednarodni centralni uradi prav nobenih statističnih podatkov; najbrže, ker jih sploh ne prejemajo.

Varnostna služba na francoskih vlakih. Ker je bilo v poslednjih letih izvršenih na potnike v vlaku več napadov, je bila oblast javne varnosti prisiljena, da ukrene potrebne odredbe za varnost potnikov. V to svrhu je bil ustanovljen poseben zbor policistov, ki bodo vršili v ponočnih vlakih varnostno službo, tako, da bodo potniki na daljših voznjah lahko brezskrbno spali.

Zastoj v nemško-francoskih trgovskih pogajanjih. Dne 17. t. m. popoldne se je vršila plenarna seja nemške - francoske delegacije za sklepanje trgovinske pogodbe med Nemčijo in Francijo v Parizu. Francosko trgovinsko ministrstvo poroča o seji sledeče: Francoski del gati, katerim je bil 10. t. m. predložena nemški novi predlog, ki naj bi po svoji popustljivosti dovedli do sporazuma. Toda nemška delegacija je te predloge, v kolikor se tičejo proizvodov in razpečavanja alžirskih lotarijskih izdelkov in minimalne stopnje na nemške izdelke, odločila. Francoski delegati so izročili to nemški delegaciji tekst svojih predlogov, o katerih mora sednja sklepati in poročati svoji vladi.

Kako posreduje Italija medenjenje potom poštne hranilnice. Da prid bi večje hranilne vloge in pospeševanje tem varčevanje, osobito med revnejšimi sloji, je italijanska poštna hranilnica razpisala za vlagatelje razne nagrade v skupnem

iznosu 4 milj. lir. Vseh nagrad je 1792, in sicer 32 po 25.000, 50 po 10.000 lir, 160 po 5000 lir, 350 po 2000 lir in 1200 po 1000 lir. Pri žrebanju nagrad pridejo v poštev vloge, ki so koncem 1. 1923 presegle vsoto 2000 lir. Žrebanje se je pričelo dne 30. decembra 1924.

Rusko gospodarstvo v l. 1924. »Prager Presse« dobiva od svojega dopisnika iz Moskve sledeče vesti: Posejana površina se je napram letu 1923 povečala za 8% (površina tehničnih kultur se je povečala celo za 20%), število goved je narastlo od leta 1923 na 1924 za 24%, število prašičev pa za 65%. Industrijska produkcija je povprečno narasla za 33 odstotkov, produkcija lahke industrije (tekstilne itd.) za 43%, produkcija težke industrije (metalurgične itd.) pa samo 23%. Množina natovorjenega blaga je narasla za 35%. Obtok bankovcev se je povečal na 2 in pol kratno višino. Trgovinski promet na borzah je narastel za 40%. V primeri z zadnjim letom pred izbruhom svetovne vojne je odstotna višina sedaj: Pri posejani površini 87%, pri industrijski produkciji v začetku leta 43%, na koncu leta 1924 pa približno 57%. Množina na železnica natovorjenega blaga 47%. Obtok plačilnih sredstev 25%.

Ljubljanska borza.

19. januarja 1925.

Blago. Les: Trami, 3/3, 3/4, 4/4, 4/5, fco naklad. postaja den. 350, bl. 370; hrastovi frizi, 4, 5, 6, 7, 8, od 25—60 fco nakladalna postaja den. 1330, hrastove deske, 30, 41, 42, 52, 54, 61, 62, 71—81, od 2 m do 3.50 m, do 25% s srcem, fco naklad. postaja den. 1250; smrekove deske, 25 mm, monte, fco nakladalna postaja bl. 575; remeljni, 4/8, 3/6, monte, fco naklad. postaja bl. 600; bukova drva, 1 m dolž., sept. seč., fco nakladalna postaja 2 vag. den. 22, bl. 23, zaklj. 22. — Žito in poljski pridelki: Pšenica domača, fco Ljubljana den. 455; koruza, nova, gar., fco Postojna tranz. bl. 265; koruza, nova, def., umetno sušena, fco Ljubljana bl. 250; oves srbski, par. Ljubljana 2 vag., den. 325, bl. 330, zaklj. 330; otrobi pšenični, srednje debeli, fco gorenjska postaja bl. 215; otrobi pšenični, drobni, pap. vreče, fco sremska postaja bl. 175; laneno seme, fco Ljubljana den. 650; moka za krmo št. 8, fco Odzaci bl. 240; krompir, fco dolenska postaja bl. 155. Strošnice, sadje: Fižol ribničan, čišč., b/n, fco Postojna tranz den. 360.

Vrednote. 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 64%; loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 127, bl. 130. Celjska posojilnica d. d., Celje den. 210, bl. 212. Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 226. Merkantilna banka, Kočevje den. 124, bl. 130. Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 895, bl. 902. Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 150. Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 410, bl. 425. Združene papirnice Vevče, Gorice in Medvode d. d., Ljubljana den. 100. 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke bl. 90.

Tržna poročila.

SPIRIT IN ŽGANJE.

Industrija špirta se bori že tri leta z raznimi težkočami, tako da je do sedaj delovala z velikimi izgubami. Vsled tega so se morale cene izenačiti in povišati, ker bi bil sicer obstoj tej industriji ogrožen. Pripomniti je treba, da so cene špirta v drugih državah še enkrat tako visoke kakor pri nas.

Današnje cene špirta za vagonse odjeme iz tovarne so sledeče:

odjem 120 hl v cisterni	Din 35.—
odjem 100 hl v železnih sodih	Din 36.—
odjem 50 hl	Din 36.25
odjem 25 hl	Din 36.50
odjem 10 hl	Din 37.—
odjem 8 hl	Din 37.50
odjem pod 3 hl	Din 39.—

z državno trošarino vred, le proti takojšnjemu plačilu v naprej.

Eadi tega so se povišale tudi cene žganju, ker je bila v celi državi slaba letina za češplje, kakor tudi za vse druge sadje, iz katerega se izdeluje žganje.

Danes se zahteva za vagonski odjem za originalno slivovko za 1% Din 85.—, tudi to le proti takojšnjemu plačilu naprej.

Tendencija je trdna in je pričakovati še višjih cen v špirtu in žganju.

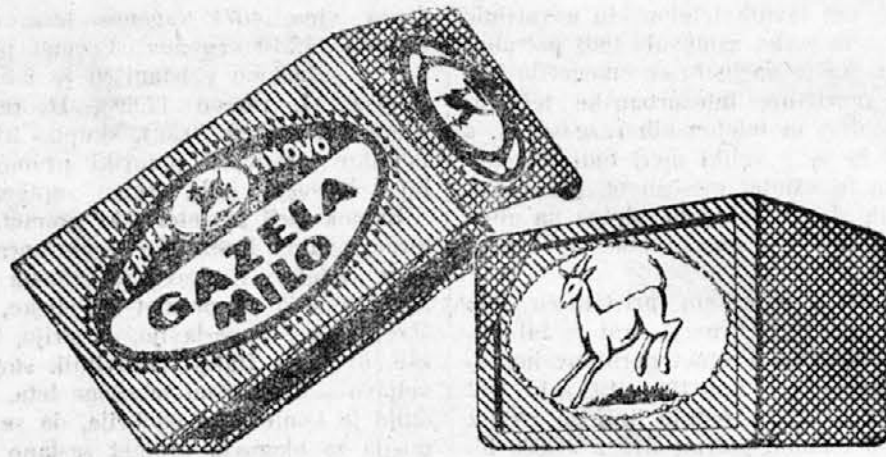
Tržne cene za meso v Ljubljani (15. januarja). V mesnicah po mestu 24 do 27. Na trgu: Govedina: 1 kg govejega mesa I. 24—26, II. 17—24, vampov 10 do 12, pljuč 8—10. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 27—30, II. 25, jeter 29 do 30, pljuč 24—25. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 30, II. 25, pljuč 14—15, jeter 25—30, slanina trebušne 27.50, slanina ribe in sala 32.50, slanina mešana 30, slanina na debelo 32.50, masti 35—37.50, šunke (gnjati) 41.50, prekajenega mesa I. 36, II. 35. Klobase: krakovskih 56, debrecinskih 56, hrenovk 42, svežih kranjskih 40, pol prekajenih kranjskih 43, suhih kranjskih 50. Perutnina: 1 piščanec večji 20—30, 1 kokoš 40—50, 1 petelin 40—45, nepitana gos 70—80, 1 domač zajec manjši 10, večji 17.25 Din. 1 liter mleka 3—3.75, 1 kg surovega masla 50, čajnega 60—70, masla 50, bohinskega sira 56, sirčka 10, eno jajce 1.50 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Ljubljani. 1 kg kave Portoriko 76—84, Santos 50—54, Rio 42—46, pražene kave I. 110, II. 84, III. 60, kristalnega belega sladkorja 15, sladkorja v kokah 17, riža I. 10—14, II. 8—10, 1 liter namiznega olja 25, jedilnega 22, 1 kg soli 3.50, riževega škroba 18, pšeničnega 14, koruznega 12, testenin 18 do 12 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Ljubljani (15. januarja). 1 kg moke št. >0< 7.50, za kuho št. >2< 7, bele krušne št. >5< 5.25, črne krušne št. >7< 4.25, kaše 6, ješprenja 7, otrobov 3, koruzne moke 4.50, zdroba 5, pšeničnega 7.50, ajdove moke I. 8, II. 7 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 6 konjev, 1 bik, 138 volov, 345 krav in 4 teleta, skupaj 494 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmju dne 13. januarja 1925 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže 11.20—11.75 Din, pol debeli voli 10 do 11, plemenski 9.50—10, klavne krave debele 9.75—10.75, plemenske krave 7.50—9.25, krave za klobase 5.75—7, molzne krave 7—9.75, breje krave 7 do 9.75, mlada živina 10.50—11.25, teleta 15—17 Din. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 25—27.50, volovsko meso II. 22—24, meso bikov, telic in krav 15—20, telečje meso I. 25—30, telečje meso II. 21—24, svinjsko meso sveže 18.75—35. Prodalo se je 128 komadov.

Dunajski živinski trg. 12. t. m. je bilo na trgu 2890 komadov goveje živine. Uvozilo se: Ogrska 789 komadov, Češkoslovaška 88 kom., Jugoslavija 39 kom., Rumunija 616 kom., Avstrija sama je postavila na trg 1311 kom. — Cene: Voli Ia ak 195—22.000, voli Ia 10 do 20.000, voli srednji 154—17.500, bušaki

Dobiček in zadovoljstvo svojih odjemalcev boste dosegli le s tem blagom

ak 13—16.000, biki ak 13—60.000, krave ak 13—16.000, klobasarice ak 8—15.000. Potek sejma je bil srednji. Cene so ostale povečini neizpremenjene, samo bušaki in slaba živina se je podražila za ca ak 1000 pri kg žive teže.

Mariborski tržni dan (17. januarja). Ta tržni dan je bil s svinjskim mesom izvanredno dobro preskrbljen. Na trg je prišlo 82 slaninarjev, ki so prodajali svinjino po 25 do 35, slanino po 30 in drob po 20 dinarjev. Kakor so cene pri slaninarjih padle, tako je bilo tudi pri domačih mesarjih, kajti ti-le so prodajali govedino pa 17—20, teletino 19—30 in svinjino po 20—30, klobase pa 25 do 35, prekajeno meso 40, drob po 8—14 dinarjev za kg. Mesar Pirš je prodajal govedino po 15—17, teletino po 19—20 in svinjino po 20 Din za kg. Pri njegovi stojnici je bil velik naval ljudi — prodal je pa tudi vse, kar je imel —, to so seveda nizke cene povzročile. V mestni mesnici se je prodajala govedina po 15, teletina pa po 19 Din za kg. To pot so se prodajale tudi morske ribe po 28—30 Din za kg. — Perutnine je bilo približno samo 300 komadov. Cene so bile kokošim 20—50, racam, gossem in puranom pa 60—150 Din komad. — Domačih zajčkov ni bilo videti. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila: Kmetje so pripeljali 7 vozov krompirja in so ga prodajali po 10—11 Din mernik (7 in pol kilogr.), drugače pa so bile cene solati 1.50—2.50 Din komad ali kupček, čebuli 3—5 dinarjev venec, kislemu zelju 3.50—4, kisli repi 2, jabolkam 4 do 8, hruškam 6—16, maslu 48, kuhanemu 54 Din za kg, jajcam 1.50—2.50, limonam 0.75—1.50, pomarančam 1—2.50 dinarjev komad, bučnemu olju 33—34 Din liter. — Lončena in lesena roba, kakor lonci, sklode, krožniki, vrči, košare, jerbasi, peharji, koši, rešeta, banje, škafi, žlice, vilice itd. so se po-

nujali po 0.50—1.00, brezove metle po 2—5 Din komad, koruzna slama pa po 25—27.50 Din vreča.

TRBOVELJSKI PREM OG, DRVA, KOKS
ANGLEŠKI PREM OG, ŠLEZIJSKE
BRIKETE dobavlja
„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.
Plaćilo tudi na obroke!

Dobava, prodaja.

Dobava akumulatorske baterije, motorja in merilnih instrumentov. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje na podstavi čl. 86—98 zakona o držav. računovodstvu in njega pravilnika licitacijo za dobavo akumulatorjev, motorja z dinamo strojem na isti osi za polnitev akumulatorjev in merilnih instrumentov v svrhu postavitve akumulatorske baterije pri telegrafski centrali v Mariboru. Licitacija se bo vršila dne 20. februarja 1925 ob enajsti uri v poslojpu direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani (Sv. Jakoba trg št. 2), pogoji za to dobavo pa se dobe proti položitvi predpisane kolk 20 Din, oziroma so na vpogled v sobi št. 75 istega poslojpa. Ponudnik mora položiti 5% odnosno, če je tuj državljan 10% kavcije ponudene cene pri Pomožnem uradu direkcije p. in t. v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan licitacije. Licitacije se lahko udeleži le ponudnik, ki je vpogledal ali prevzel tozadavne pogoje.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 26. januarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave 2500 vreč iz jute za cement (50 kg vsebine). Natančnejši pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju tega ravnateljstva. — Dne 4. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih

železnic v Subotici glede dobave inventarskih predmetov in pohištva v vrednosti 300.000 Din. Dne 9. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave bakrenih cevi. — Dne 10. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave bakrene žice in bakrenih obročev; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu dobave smrekovih desk.

Dobave. Odelenje za mornarico v Zemunu sprejema ponudbe glede dobave dveh prenosnih tankov za prevažanje bencina in dveh podzemeljskih tankovnih naprav za shranjevanje bencina za hidroplane. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 7. februarja t. l. pri intendanturi Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 190.000 ovsa. — Dne 11. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave železne pločevine; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave peči, štedilnikov in cevi. — Dne 12. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede raznih lopat iz jekla. — Dne 13. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznega tekstilnega materijala; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave 1500 kg saponina (surovo olje). — Dne 14. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave lokomotivnih ognjenih cevi.

Pogoji se nahajajo v vpogled pri ekonomskem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti velesojma) vsak delovni dan od 10. do 12. ure.

1. Odjemalce zadovolji, ker je cenejši, pere pa perilo snežno bliščasto belo.
2. Trgovce zadovolji vsled konkurenčne cene ter lahke prodaje.

To je pralni prašek

Dobl se v vseh veletrgovinah!

Cenjenim trgovcem in industrijcem se priporoča solidno domače spedijsko podjetje

„JUGOPORT“ na Sušaku, Uskoška ulica št. 55.

Podružnica podjetja na Rakeku in Jesenicah. Prevzema vsakovrstne transporte, ocarinjenja in vskladiščenja blaga. Informacije brezplačno!

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, lepne robove, kčelke, sukance, toaletno blago. Telefon 913

Tvrdba
IVAN PERDAN
nasledniki
v Ljubljani.

Glavna zaloga Ciril Metodovih vžigalic.

Veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga na debelo in na drobno po najnižjih dnevnih cenah.

Zahtevajte cenike!

TISKARNA
„MERKUR“
Trg. ind. d. d.
LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Tiska časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lastna književnost

Telefon št. 588
Kajna pri post. št. 13.108

Tvornica **„SVETLIN“**

priporoča svoje prvovrstne kemične izdelke, kakor **„SVETLIN“** la in **„MARICA“** krema za čevlje **„SVETLIN“** vazelinska mast za usnje **„SVETLIN“** voščilo la, belo in rumeno

Pisarna in zaloga: LJUBLJANA, Vegova ulica št. 2

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta št. 3
Krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodo-
vodov

Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škale) za konzerve

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znanka **Gritzner in Adler** za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vsaki in brezplačno. Veletrgovina za popravila
Delavnica za popravila
Na veliko Telef. 913 Na malo

Veletrgovina

v **A. SARABON**

v Ljubljani priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje moko in

deželne pridelke raznovrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za di-

šave z električnim obratom.

CENIKE NA RAZPOLAGO!